

FORUMUL EUROS FAT 2023

Uniunea Europeană și noi orizonturi

Dialogul de la Chișinău - 28 noiembrie 2023

Forumul Euros fat 2023 „Uniunea Europeană și noi orizonturi” este finanțat de Fundația Soros Moldova și cofinanțat de Uniunea Europeană și Fundația „Friedrich Ebert”.

Finanțator:

Co-finanțatori:

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

Organizatori:

Parteneri:

PLATFORMA
NAȚIONALĂ DIN MOLDOVA
FORUMUL SOCIETĂȚII CIVILE AL PARTENERIATULUI ESTIC

Context:

Forumul EUROSFAT reprezintă, de 10 ani, un model de succes în conectarea cetățenilor din România cu agenda europeană, fiind un forum de dezbateri între factorii de decizie de la nivel european, național și local, reprezentanții societății civile, ai mediului de afaceri și ai mediului academic. Rezultatele Forumului Eurosfat au fost recunoscute la nivel european, Europuls fiind desemnat câștigător național al Premiului Charlemagne pentru Tinerii Europeni pentru Forumul EUROSFAT 2022, cel mai bun proiect de promovare al agendei europene. Un model pe care Europuls îl implementează în premieră în 2023 și în Republica Moldova, împreună cu Fundația Soros Moldova, după ediții organizate cu succes în România.

Obiectiv:

Forumul EUROSFAT 2023 propune un concept unic pentru un dialog deschis pe axa Belgia - România – Republica Moldova, un exercițiu strategic pentru sectorul public, privat, societatea civilă și mediul academic pro-european. Formatul unic permite definirea direcțiilor strategice pentru integrarea europeană a Republicii Moldova, prin dezbateri și dialoguri pe teme cheie pentru realizarea reformelor necesare pentru aderare și conservarea și aprofundarea valorilor europene.

Inovații:

1. Forumul EUROSFAT 2023 va avea pentru prima dată o dimensiune locală și se va transforma în seria EUROSFAT Dialogues în câteva orașe din România: Timișoara, Craiova, București.
2. De la București, Forumul EUROSFAT va depăși pentru prima dată granițele României și va ajunge în Chișinău, pentru a aduce Uniunea Europeană aproape de cetățenii moldoveni.
3. În exclusivitate, nu ne vom opri la Chișinău, ci vom continua seria de EUROSFAT Dialogues în Bălți, Ungheni, Comrat, pentru a invita decidenții de la nivel european/ ambasadori/ primari din alte orașe ale Uniunii Europene, în dialog direct cu cetățenii moldoveni.

Organizatori:

- **Europuls – Centrul de Expertiză Europeană** este o organizație non-guvernamentală înființată în anul 2010 la Bruxelles de un grup de experți români în afaceri europene. Scopul Europuls este de a promova procesul de integrare europeană în România, dar și de a contribui la dezvoltarea unui spațiu public european.
- **Fundația Soros Moldova** este o organizație neguvernamentală, nonprofit și apolitică, care promovează valorile societății deschise, sprijină democrația, susținând ideile inovative și încurajând vizionarii, care produc schimbări pozitive, pentru ca Republica Moldova să devină un loc mai bun pentru trai.
- **Expert-Grup** este o organizație non-profit specializată în cercetări economice și de politici publice.

- **Institutul pentru Politici și Reforme Europene** este un centru independent de cercetare și non-profit din Republica Moldova , specializat în politici publice și bună guvernare.
- **Promo-LEX** este o organizație neguvernamentală, care are drept scop dezvoltarea democrației în Republica Moldova, inclusiv în regiunea transnistreană, prin promovarea și apărarea drepturilor omului, monitorizarea proceselor democratice și consolidarea societății civile.
- **Institutum Virtutes Civilis** este un centru independent și apolitic din Republica Moldova cu expertiză și experiență în promovarea democrației participative, dezvoltarea statului de drept, precum și cercetări sociale, politice și economice, promovând recomandările sale prin activități complexe de advocacy.
- **Fundația „Friedrich Ebert” în Republica Moldova** este o fundație politică social-democrată germană, al cărei scop este promovarea democrației, păcii, înțelegerii și cooperării internaționale. FES își îndeplinește mandatul în spiritul democrației sociale și se dedică dezbaterilor publice pentru identificarea soluțiilor social-democrate la problemele actuale și viitoare ale societății.

FORUMUL EUROSAT 2023 – Partea II – 28 noiembrie, Chișinău

Locul desfășurării: Digital Park (str. Mihai Viteazul 15, Chișinău, Republica Moldova)

Transmisiune online live asigurată

Limba de lucru: limba română, cu traducere simultană în limba engleză

8.30 – 9.00	Înregistrarea participanților. Cafea de bun venit.
09.00 -09.30	Deschiderea Oficială a Forumului Eurosfat Mesaje de deschidere: ● E.S. Ursula von der Leyen, președinta Comisiei Europene (mesaj video) ● E.S. Roberta Metsola, președinta Parlamentului European (mesaj video) ● Mihai Popșoi, vicepreședintele Parlamentului Republicii Moldova ● E.S. Jānis Mažeiks, ambasadorul Uniunii Europene în Republica Moldova ● Elena Vacarciuc, directoare executivă, Fundația Soros Moldova
9.30 – 10.30	Sesiunea plenară. Progresul înregistrat de Republica Moldova la peste 1 an de la primirea statutului de țară-candidată la aderarea în UE. <i>Moderator: Tana Foarfă, directoare executivă, Europuls</i> Vorbitori: ● Andrei Spînu, ministrul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale al Republicii Moldova ● Daniela Morari, ambasadoarea Republicii Moldova la Bruxelles (<i>intervenție video</i>) ● Tudor Constantinescu, consilier principal al directorului general pentru Energie, Comisia Europeană (<i>intervenție video</i>) ● Iulian Groza, director executiv, IPRE ● Primož Vehar, liderul echipei proiectului finanțat de UE „Suport pentru dialogul politic structurat, coordonarea implementării Acordului de Asociere și consolidarea procesului de apropiere juridică în Republica Moldova.” Subiecte cheie pentru discuție: ● Nivelul de îndeplinire a celor 9 recomandări ale Comisiei Europene; ● Perspectivele deschiderii negocierilor de aderare cu UE Cooperarea regională cu statele membre în perspectiva aderării Republicii Moldova la UE; ● Proiectele de dezvoltare regională dintre Moldova și România.
10.30-10.45	Pauză de cafea

10.45 –12.00	Panel I: Democrație, bună guvernare și stat de drept: Reformele necesare pentru a adera la Uniunea Europeană. Moderator: Ana Mihailov, directoare de țară, Fundația „Friedrich Ebert” Vorbitori: ● Laura Codruța Koveși, procuror-șef al Parchetului European (<i>mesaj video</i>) ● Ramona Strugariu, membru al Parlamentului European, Grupul Renew Europe ● Cristi Danileț, judecător la Tribunalul Cluj (<i>intervenție video</i>) ● Veronica Mihailov Moraru, ministra Justiției a Republicii Moldova ● Ion Manole, director executiv, Promo-LEX ● Vladislav Gribincea, director de program, Centrul de Resurse Juridice din Moldova Subiecte cheie pentru discuție: ● Reforma justiției și lupta împotriva mării corupții; ● Instrumente de protejare a democrației: drepturile omului și integritatea procesului electoral, inclusiv provocările legate de participarea și implicarea cetățenilor din regiunea transnistreană a RM
12.00 -13.00	Pauză de prânz
13.00 –14.15	Panel II: Economia unei țări candidate la UE – dezvoltarea antreprenoriatului și a piețelor financiare. Moderator Vitalie Cojocari, jurnalist, Euronews.ro Vorbitori: ● Petru Rotaru, ministrul Finanțelor al Republicii Moldova ● Viorel Garaz, secretar de Stat, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării al Republicii Moldova ● Octavian Armașu, guvernator, Banca Națională a Moldovei ● Tana Foarfă, directoare executivă, Europuls-Centrul de Expertiză Europeană ● Adrian Lupușor, director executiv, Expert-Grup ● Alexandru Gozun, președinte, AmCham Subiecte cheie pentru discuție: ● Integrarea și adaptarea companiilor moldovenești în lanțurile valorice europene; ● Asigurarea unui mediu macrofinanciar favorabil; ● Combaterea economiei informale; ● Soluții pentru sporirea potențialului economic și accelerarea creșterii economice;

	● Promovarea modelelor de afaceri durabile din perspectiva Environment Social, Governance (mediu, social și guvernanta).
14.30 –15.30	Panel III: Drumul spre sustenabilitate: viitorul mediului și al sistemului energetic din Moldova. <i>Moderatoare: Lilia Curchi, directoare executivă, Asociația Jurnaliștilor de Mediu</i> Vorbitori: ● Iordanca-Rodica Iordanov, ministra Mediului a Republicii Moldova ● Constantin Borosan, secretar de stat, Ministerul Energiei al Republicii Moldova ● Jose Luis Gomez Pascual, președintele Premier Energy, președintele EBA Moldova ● Alexandru Săndulescu, înaltul consilier al Uniunii Europene în domeniul Energie, Misiunii Înaltilor Consilieri ai Uniunii Europene în Republica Moldova ● Denis Tumuruc, expert senior energetică, Secretariatul Comunității Energetice ● Călin Negură, director program, Expert-Grup Subiecte de discuție: ● Calea spre securitatea și eficiența energetică; ● Cum reformăm sistemul taxelor de mediu? ● Echilibrarea obiectivelor economice și de mediu; ● Punerea în aplicare a mecanismului de responsabilitate extinsă a producătorului (REP).
15.30- 15.45	Pauză de cafea
15.45 –16.45	Panel IV: Noile generații din Republica Moldova: brain drain sau brain gain? <i>Moderatoare: Diana Railean , expertă în comunicare în cadrul AO „Institutum Virtutes Civilis”</i> Vorbitori: ● Alexei Buzu, ministrul Muncii și Protecției Sociale al Republicii Moldova ● Adriana Cazacu, secretară de stat, Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova ● Victor Negrescu, membru al Parlamentului European, Grupul S&D (<i>mesaj video</i>) ● Tudor Ogner, antreprenor român și director executiv al Capitalei Tineretului din România ● Teodora Panuș, președintă, Consiliul Național al Tineretului din Republica Moldova

	● Sergiu Sainciuc, vicepreședinte, Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova Subiecte de discuție: ● Viitorul muncii și politici sociale; ● Crearea agenției Erasmus+ în Moldova; ● Combaterea fenomenului <i>brain drain</i>; ● Educație de calitate și formare de competențe; ● Parteneriate intergeneraționale și intersectoriale.
16.45 –17.00	Pauză
17.00–18.30	Panel V: Republica Moldova în timp de criză. Sporirea rezilienței la viitoarele provocări. <i>Moderator: Constantin Uzdris, prezentator TV, TVR Moldova</i> Vorbitori: ● Ștefan Țîbuleac, șef serviciu Consiliului Suprem de Securitate, Președinția Republicii Moldova ● Silke Sielaff, șefă Departament Operațiuni, Misiunea de Parteneriat a Uniunii Europene în Moldova (MPUE) ● Corneliu Coteț, expert afiliat, Europuls – Centrul de Expertiză Europeană ● Angela Grămada, președintă, Experts for Security and Global Affairs ● Olga Guțuțui, expertă în legislație și politici media, International Media Support (IMS) Subiecte cheie pentru discuție: ● Securitatea energetică, dezvoltarea infrastructurii și diversificarea resurselor alternative; ● Securitatea cibernetică și lupta împotriva dezinformării; ● Politica de securitate în contextul geopolitic actual și a prezenței trupelor ruse pe teritoriul RM; ● Securitatea de mediu și reziliența în contextul cataclismelor ecologice.
18.30 -19.00	Concluzii finale Toți reprezentanții organizațiilor partenere reuniți în plen
19.00	Încheierea evenimentului ● Siegfried Mureșan, membru al Parlamentului European, Grupul Partidului Popular European